

Tytuł rozprawy doktorskiej: Strategie zarządzania rozwojem regionu w ujęciu wielokryterialnego modelu decyzyjnego

Celem pracy jest określenie alternatywnych strategii zarządzania rozwojem regionu uwzględniających wewnętrzne zróżnicowanie poziomu rozwoju w wyodrębnionych podregionach województwa małopolskiego w ujęciu wielokryterialnego modelu decyzyjnego.

W pracy sformułowano następujące cele szczegółowe:

1. Prezentacja uwarunkowań formułowania strategii zarządzania rozwojem regionu na gruncie nauk o zarządzaniu oraz określenie związku pomiędzy planowaniem, a podejmowaniem decyzji.
2. Konstrukcja syntetycznego wskaźnika rozwoju poszczególnych gmin w celu wyodrębnienia podregionów o podobnych poziomie i profilu rozwoju.
3. Identyfikacja kluczowych kryteriów wyboru strategii.
4. Wybór alternatywnych strategii (wariantu decyzyjnego) w odniesieniu do wyróżnionych podregionów.
5. Porównanie wyników badań własnych w odniesieniu do oficjalnych dokumentów strategicznych na poziomie krajowym i regionalnym oraz aktualnego stanu wiedzy.

Wskazano na zasadność zastosowania koncepcji strategii na gruncie nauk o zarządzaniu w procesie formułowania strategii rozwoju regionalnego. Strategie rozwoju regionalnego posiadają cechy właściwe strategiom organizacji opisywanych w naukach o zarządzaniu. Potrzeba strategicznego podejścia do zarządzania rozwojem wynika z koncepcji zmian funkcjonowania administracji publicznej (nowe zarządzanie publiczne, zarządzanie wielopoziomowe) oraz traktowania regionu jako organizacji publicznej o charakterze terytorialnym. Czynniki rozwoju przedstawione w pracy potraktowane zostały nie w kategoriach właściwych ekonomii, lecz jako element procesu zarządzania strategicznego regionem z perspektywy podejmowania decyzji strategicznych. zbliża strategię rozwoju do koncepcji strategii konkurencyjnych i zasobowych potwierdzając tym samym możliwość aplikacji metod i koncepcji zarządzania w odniesieniu do zarządzania rozwojem regionu. Dokonano również przeglądu teorii podejmowania decyzji wskazując na implikacje dla

procesu zarządzania strategicznego. Zastosowanie metody unitaryzacji zerowanej pozwoliło na konstrukcję syntetycznego wskaźnika rozwoju gmin województwa małopolskiego, który następnie posłużył do wyróżnienia pięciu subregionów (pracy badawczej) i nadania strategii terytorialnego wymiaru. W celu identyfikacji kluczowych kryteriów wyboru strategii zastosowano dwie metody: analiza kanoniczna oraz AHP. Analiza kanoniczna pozwoliła na wgląd w relacje między dwoma zasadniczymi grupami czynników rozwoju regionalnego. Przeprowadzone badania potwierdziły założenie, iż kilka z dużej grupy czynników posiada decydujące znaczenie w zarządzaniu rozwojem regionalnym.

Następnie opracowano trzy warianty decyzyjne: strategię polaryzacji, strategię wyrównawczą oraz strategię policentryczną. Odpowiedzią metodologiczną w procesie formułowania strategii ze względu na charakter rozwoju regionalnego (wielokryterialność, wielocelowość, element niepewności, cechy jakościowe) jest przedstawienie strategii w ujęciu wielokryterialnego procesu decyzyjnego z wykorzystaniem metod właściwych badaniom operacyjnym.

W świetle omówionych powyżej wyników badań w odniesieniu do postawionych we wstępie pracy celów badawczych zasadne jest przyjęcie hipotezy, iż opracowanie alternatywnych strategii rozwoju z wykorzystaniem wielokryterialnych metod podejmowania decyzji pozwoli na holistyczne ujęcie zarządzania rozwojem regionalnym.

Redukcyjne i analityczne podejście badawcze w naukach o zarządzaniu stanowiło przesłankę do odejścia od właściwego nauce ekonomii formalnego i ekonometrycznego modelowania procesów decyzyjnych w planowaniu rozwoju regionalnego na rzecz zastosowania wielokryterialnych metod podejmowania decyzji. Zastosowanie metody Analitycznego Procesu Hierarchicznego pozwoliło na zbudowanie modelu decyzyjnego przedstawiającego procedurę formułowania strategii rozwoju regionalnego, który uwzględnia charakter problemu decyzyjnego. Pozwoliło to w konsekwencji na wykorzystanie trudno mierzalnych w ramach modeli ekonometrycznych niematerialnych kryteriów rozwoju (*intangible criteria*), a następnie wskazanie kryteriów jako priorytetów rozwoju, które posłużyły jako wagi w wyborze optymalnego wariantu strategii. Podejście to wychodzi również naprzeciw potrzebie wariantowania ścieżek rozwoju (*development paths*) w sytuacji trudno przewidywalnego otoczenia

Prof. Andrzej